

כלי מחקר זה נלקח מתוך מאגר כלי המחקר של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

שם הכלי: שאלון פעילות פנאי (שוורץ) ♻️

פותח בשנת: 1994, על ידי: שוורץ ♻️

תורגם לעברית בשנת: לא צויין על ידי: לא צויין ♻️

כלי זה מודד את מידת ההשתתפות של האדם בפעילויות פנאי ואת מידת עצמאותו בביצוע פעילויות אלו.	מטרת הכלי	1
שאלון.	סוג כלי המחקר	2
אנשים עם מש"ה קלה וקלה-בינונית.	אוכלוסיית היעד	3
דיווח עצמי.	אופי הדיווח	4
חד ממדי. הכלי כול 12 פעילויות פסיביות ואקטיביות לבילוי בשעות הפנאי, לדוגמה: הליכה לסרט, שחייה בבריכה או בים, עריכת קניות ועוד, עם אפשרות להוסיף פעילויות נוספות שהפרט מבצע ואינן מופיעות בשאלון. במחקר של בן-פורת חביב (2014) צומצמו ארבע מהפעילויות לשתיים ("משתתף בחוג רגיל" ו"משתתף בחוג מיוחד" צומצם ל"משתתף בחוג"; "עושה ספורט במסגרת רגילה" ו"עושה ספורט במסגרת מיוחדת" צומצם ל"עושה ספורט"). כמו כן, בהתאמה לאוכלוסייה, "מבקר במסגד/כנסיה" הוחלף ב"מבקר בבית-כנסת". הוספו שתי פעילויות בעקבות הכרות החוקרת עם אנשים עם מוגבלות שכלית והן- צפייה בטלוויזיה ומשחק במחשב.	מבנה הכלי	5
הנחקר נשאל לתדירות ההשתתפות בפעילויות הפנאי בחודש האחרון, על סולם ליקרט בן 5 רמות: 0 (לא מבצע), ומ-1 (פחות מפעם בשבוע) עד 4 (פעמיים עד שלוש בשבוע). מידת העצמאות נמדדת באמצעות השאלה "מי מתלווה לדייר בעת השוא משתתף בפעילות?" כשהתשובות בסולם ליקרט בן 4 רמות מ-1 (לא מצופה ממנו/לא יכול/לא רוצה) עד 4 (מבצע לבדו). במחקר של ערער (2000) מצוין כיצד אוחדו שתי הסקאלות לסקאלת מדידה אחת. ציון גבוה מצביע על מעורבות רבה יותר בפעילויות פנאי ועצמאות רבה יותר בביצוען. במחקר של בן-פורת חביב (2014) נעשה שימוש בסקאלת דירוג בעלת 4 רמות מ-1 (פחות מפעם בחודש) ועד 4 (פעמיים עד שלוש בשבוע).	סוג סולם המדידה	6

7	סוג הפריטים בכלי	דירוג
8	אורך הכלי	26 פריטים (לסקאלה הכוללת של מעורבות ועצמאות). במחקר של בן-פורת חביב (2014) נעשה שימוש בסקאלה של מעורבות בלבד. בנוסף, במחקר של בן-פורת חביב (2014) נערכה השוואה בין סך התשובות בארבעת הפריטים המתארים פעילות אקטיבית (משתתף בחוג; שחיה בבריכה; עושה ספורט; מטייל בגינה, בפארק או בשכונה) לבין שאר הפריטים שמתארים פעילות פסיבית, בכדי לקבוע עד כמה האדם משתתף בפעילויות אקטיביות, ונוספה שאלה שנוסחה באופן ספציפי למחקר זה, הבודקת את מידת הבחירה של המשתתף בהקשר לסוג פעילות הפנאי בה ישתתף. לתשובה זו שלוש תשובות אפשריות והן- 1= אני תמיד בוחר לבד, 2= לפעמים אני בוחר ולפעמים אחרים בוחרים, 3= אחרים תמיד בוחרים לי.
9	מהימנות	העקיבות הפנימית נבדקה על-ידי בן מנחם (1997) ונמצא מקדם אלפא קרונברך של 0.68. נמצאו מתאמי פירסון גבוהים בין תכיפות הביצוע למידת העצמאות הנעים בין 0.47 ל-0.99 – ולכן נכתב כי ניתן לאחר בין שתי הסקאלות. במחקר של ערער (2000) התקבלה עקיבות פנימית של 0.74. במחקר של בן-פורת חביב (2014) נעשתה הפרדה בין פעילויות אקטיביות ופסיביות.
10	תקיפות	לא צויין

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
506 למחקר המלא	ערער אפרת (2000). איכות חיים, קשרי חברות ופעילות פנאי בקרב אנשים עם פיגור שכלי החיים באומנה ובדיור קהילתי. תואר שני. אונ' חיפה. מנחה: ד"ר דובדבני אילנה.
605 למחקר המלא	בן-פורת חביב מירב (2014). איכות חיים סובייקטיבית בקרב אנשים עם מוגבלות שכלית בגיל הזקנה: הקשר לפעילות פנאי ולרשת החברתית. תואר שני. האוניברסיטה העברית. מנחה: ד"ר שירלי ורנר

[למאגר המחקרים של קרן שלם](#)

שאלון פעילות פנאי

(שוורץ, 1994)

75

שאלון פעילות פנאי

אילו מהפעולות הבאות אתה מבצע באופן שוטף ובאיזו תכיפות? (יש להקיף בעיגול אפשרות אחת בכל אחד מהפריטים הבאים)

פחות 1	2-1 פעמים בחדש 2	פעם בשבוע 3	3-2 פעמים בשבוע 4	
1	2	3	4	הולך לסרט
1	2	3	4	הולך להצגה או מופע אחר
1	2	3	4	בילוי בבית קפה, מסעדה
1	2	3	4	משתתף בחוג מיוחד (למשל: מועדון אקים)
1	2	3	4	משתתף בחוג "רגיל"
1	2	3	4	שחיה בבריכה/בים
1	2	3	4	עושה ספורט במסגרת מיוחדת
1	2	3	4	עושה ספורט במסגרת "רגילה"
1	2	3	4	מטייל בגינה, בפארק (בשכונה)
1	2	3	4	הולך לאירועי ספורט
1	2	3	4	מבקר בבית הכנסת
1	2	3	4	עורך קניות בגדים/חפצים אישיים
1	2	3	4	פעילות אחרת _____

מתוך המחקר של בן-פורת חביב (2014)

באיזו מידה אתה בוחר את סוג פעילות הפנאי שלך?

1. אני תמיד בוחר לבד מה אעשה בשעות הפנאי.
2. לפעמים אני בוחר ולפעמים בוחרים בשבילי.
3. תמיד בוחרים בשבילי מה לעשות בשעות הפנאי.

מי מתלווה אליך כשאתה מבצע את הפעילויות הבאות? (יש להקיף בעיגול אפשרות אחת בכל אחד מהפריטים הבאים)

מבצע לבדי 4	דיירים גוספים 3	איש צוות או מבוגר 2	לא מצופה ממני לבצע 1	
4	3	2	1	הולך לסרט
4	3	2	1	הולך להצגה או מופע אחר
4	3	2	1	בילוי בבית קפה, מסעדה
4	3	2	1	משתתף בחוג מיוחד (למשל: מועדון אקים)
4	3	2	1	משתתף בחוג "רגיל"
4	3	2	1	שחיה בבריכה/בים
4	3	2	1	עושה ספורט במסגרת מיוחדת
4	3	2	1	עושה ספורט במסגרת "רגילה"
4	3	2	1	מטייל בגינה, בפארק (בשכונה)
4	3	2	1	הולך לאירועי ספורט
4	3	2	1	מבקר בבית הכנסת
4	3	2	1	עורך קניות בגדים/חפצים אישיים
4	3	2	1	פעילות אחרת _____